

Zašto – Jakša **FIAMENGO**

Tu je i kada se čini da ga nema. Zapjeva iz kantuna. Zatitra tekstem pjesme neke od današnjih estradnih zvijezda. U pjesmama je Olivera Dragojevića, Zlatana Spišića Gibonija, Ibrice Jusića, Meri Cetinić, Zorice Kondže, Tedi Spalata, Tereze, Arsena, malih i velikih klapa...

Jakša Fiamengo, u Komiži na Visu, a zapravo svuda oko nas. Manje u poznatim, a više u nepoznatim pjesmama.

Na neki poseban način svjedoči istinu Derridaina pozivanja na Vicoov stav o tome kako su prvi narodi bili pjesnici, da bi tek s vremenom prešli na prozu. Fiamengove pjesme više su no dio podneblja – one su u glazbu smješten duh naroda, tradicija koja pjeva, kreativna preslika prošlosti, u riječ stavljeno postojanje koje nosi... podsjećanje na skriveno poznatoga.

Onako kako je Benjamin tvrdio da su zavjese prevoditelji za jezik vjetra – s puno prava možemo tvrditi da su Fiamengovi stihovi opjevani duh, saslušano more, odgledano sunce ili doživljeno mjesto na obali...

Četrdeset je godina prošlo od tiskanja prve knjige pjesama Jakše Fiamenga. I on je u situaciji da ga prevelika medijska nazočnost skriva od pravog kritičkog valoriziranja. Identificirajući ga s glazbom, televizijskim scenarijima, projektima... nerijetko će se nekritički prijeći preko tragova koje ovaj pjesnik i mediolog mora i sunca ostavljati.

Govoreći za sebe da je stariji od *Biblije*, Fiamengo zapravo sugerira nešto drugo: njegov je pokušaj još stariji: naći sklad svih oblika doživljavanja svijeta, biti u svijetu kao ljepoti, sabrati u stihu i misao i glazbu i boju i taktilnost – dotaknuti magijsko jedinstvo koje nam se u trenutku lucidnosti nadaže, da bi već u sljedećem nestalo...

Dovoljno mu je reći: "more" ili "otok", ili bilo koju drugu riječ koja označava nešto između neba i dna mora, i pred vama će se početi odmatati igra prevođenja, govor o osluškivanju mora, vjetrova, obala; očitavanja igri sunčevih zraka, prepoznavanja srodnosti smislova, običaja i ljudi... Otuda nije čudno da je ovaj prevoditelj jezika prirode i sam prevođen na toliko jezika, na engleski, francuski, talijanski, njemački, portugalski, ruski, slovački, mađarski, slovenski, makedonski i albanski jezik.

Poznatog i nepoznatog Fiamenga treba pjevati i slušati.